

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla a dr. Szotácski Gábor ügyvéd által képviselt ... Zrt. beavatkozó által támogatott, a dr. Horváth Zoltán jogtanácsos által képviselt **felperesnek** a dr. Fekete János József ügyvéd által képviselt **alperes** ellen megtérítés iránt indított perében a Zala Megyei Bíróság 2007. november 30. napján kelt 4.G.40.135/2006/24. sorszám alatti kiegészítő ítéletével kiegészített, a 2007. július 2. napján kelt 4.G.40.135/2006/16. sorszám alatti ítéletével szemben az alperes által 18. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy a Magyar Államnak az illetékügyben eljáró hatóság külön felhívására fizessen meg 816.600,- (Nyolcszáztizenhatezer-hatszáz) Ft le nem rótt fellebbezési illetéket.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 120.000,- (Egyszázhuszezer) Ft, míg a beavatkozónak 80.000,- (Nyolcvanezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes keresetében 13.609.170,-Ft, valamint annak a 2002. november 7. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata és perköltség megfizetése kérte kötelezni az alperest. Keresetében előadta, hogy az alperes által üzemben tartott, valamint a perben nem álló "A" Rt. tulajdonában lévő ... forgalmi rendszámú M. típusú gépjárművel 2001. május 11. napján balesetet okoztak. A gépjárműre az alperes kötelező felelősségbiztosítási szerződéssel nem rendelkezett. Arra az alperes ügyvezetője - "B" - a saját nevében, szerződő félként kötött gépjármű felelősségbiztosítási szerződést, a biztosítási ajánlatban magát tulajdonosként és üzembentartóként is feltüntetve. A felperes álláspontja szerint ezért az alperes ügyvezetője a jogszabály - a perbeli időszakban hatályos, a gépjármű üzembentartójának kötelező felelősségbiztosításáról szóló 171/2000. (X.13.) Kormányrendelet (R.) 1. §. b.), d.) pontjai és a 2. §. (1) bekezdése alapján - a kötelező felelősségbiztosítási szerződés megkötésénél nem

lehetett szerződő fél, amely miatt a 2001. február 20-i ajánlattétele alapján a perbeli gépjárműre a kötelező felelősségbiztosítási szerződés nem jött létre (Ptk. 205. §. (1) bek.), illetve semmis (Ptk. 200. §. (1) bekezdés).

A kártalanítási számlát kezelő felperes a károsultak részére 13.509.170,-Ft kártérítést fizetett ki, kezelési költségként 100.000,-Ft merült fel. "C" gépjárművében keletkezett kárra a felperes 1.346.767,-Ft-ot fizetett ki, míg a károkozó gépjárműben utazó "D" károsult részére 2.600.000,-Ft nem vagyoni kártérítést, illetve 2002. október 21-én 7.000.000,-Ft-ot egy összegben, a keresetpótló járadék megváltása címén.

Ellenkérelmében az alperes a kereset elutasítását indítványozta. Elsődlegesen azzal védekezett, hogy az általa üzemben tartott, károkozó gépjárműre érvényes gépjármű felelősségbiztosítási szerződéssel rendelkezett a baleset időpontjában. Ezt részben azzal támasztotta alá, hogy a biztosítási ajánlatot a beavatkozó üzletkötője állította ki, tulajdonosként és üzemeltetőként az alperes ügyvezetőjét feltüntetve. A felelősségbiztosítási szerződés létrejötte után az alperes a díjat rendszeresen megfizette, azt a beavatkozó biztosító befogadta és a gépjármű felelősségbiztosítási szerződés hiányára (érvénytelenségére) utóbb nem, csak a baleset bekövetkeztekor hivatkozott. Másrészt azzal érvelt, hogy felelősségbiztosítási szerződést az ügyvezető az alperes nevében kötötte meg, annak megkötésére az alperes másik tulajdonosa "E" írásban hatalmazta meg. Ezentúl az alperes vitatta a felperes által kifizetett kártérítés összegét, azon belül túlzottnak tartotta a "D" részére kifizetett nem vagyoni kártérítést. A keresetpótló járadék egy összegben történő megvásárlását indokolatlannak nevezte, arra figyelemmel, hogy a károsult jövedelmi viszonyai 2003. május 1. napjától megváltoztak, ettől az időponttól jóval több jövedelemhez jut.

Az elsőfokú bíróság megismételt eljárás során hozott, fellebbezéssel támadott, kiegészített ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 13.609.170,-Ft tőkét, valamint annak a 2005. március 29. napjától a kifizetés napjáig számított késedelmi kamatát és 300.000,-Ft elsőfokú, valamint 140.000,-Ft másodfokú perköltséget. Kötelezte az alperest a beavatkozó javára első- és másodfokú perköltség fizetésére, valamint a le nem rótt kereseti- és fellebbezési illeték állam javára való megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság határozata indokolásában a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján tényként állapította meg, hogy a baleset időpontjában az alperes a károkozó gépjárműre érvényes kötelező felelősségbiztosítási szerződéssel nem rendelkezett. A felelősségbiztosítási szerződés érvényes létrejötte bizonyítása érdekében az alperes által becsatolt - "E" tag által "B" ügyvezető részére adott - meghatalmazást értékelve megállapította, hogy a meghatalmazás érvénytelen, mivel a cégjegyzési joggal nem rendelkező társasági tag hatalmazta fel szerződéskötésre az egyébként - szervezeti - képviseleti joggal rendelkező ügyvezetőt. Az elsőfokú bíróság a meghatalmazás „valóságtartalmát” vitathatónak tartotta, mivel az nem került be a biztosító beavatkozó szerződési iratai közé, illetve annak ellenére a beavatkozó az alperes ügyvezetőjével, mint természetes személlyel szerződött.

Az elsőfokú bíróság az ellenkérelem alapján vizsgálva a kereset összegét, úgy értékelte, hogy a baleset során károsult személy sérüléseivel, 67 %-os munkaképesség-csökkenésével és elszenvedett hátrányaival arányban álló, és nem eltúlzott volt a kifizetett 2.600.000,-Ft nem vagyoni kártérítés összege. A megváltott keresetpótló járadék tekintetében pedig az alperes - a bizonyítási kötelezettségre, valamint a bizonyítatlanság következményeire vonatkozó előzetes felhívás ellenére - nem terjesztett elő bizonyítási indítványt a károsult jövedelmének állított növekedésére. Ezért az elsőfokú bíróság alaposnak találta az erre a tételre vonatkozó megtérítési keresetet is.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítása iránt.

Fellebbezése indokolásában tévesnek tartotta az elsőfokú bíróság azon ténymegállapítását, hogy a károkozó gépjármű a baleset időpontjában nem rendelkezett kötelező felelősségbiztosítással. Kiemelte, hogy a 2000. október 1. napján díj nem fizetés miatt megszűnt kötelező felelősségbiztosítási szerződést az abban részes felek 2001. február 20. napján reaktiválták, azt követően a felperes a biztosítási díjakat befogadta és a szerződés fennálltával kapcsolatos kifogást nem támasztott. Érvelése szerint a R. 1. §. b.), d.) pontjai szerint a felelősségbiztosítási szerződésnél a biztosítási érdek a tulajdonjoghoz, vagy az üzembentartói minőséghez kötődik. Az alperes korlátolt felelősségű társaság résztulajdonosaként pedig **"B"** ügyvezető a vagyontárgy (gépjármű) megóvásában érdekelt személynek minősült, így jogosult volt a biztosítási szerződés megkötésére. Rámutatott, hogy a perbeli esetben a biztosítási ajánlatot a beavatkozóként fellépő „biztosítási intézet” alkalmazottja készítette el, aki által feltüntetett helytelen adatokért munkáltatója, azaz a biztosító tartozik felelősséggel. Értékelése szerint a Ptk. 4. §. (4) bekezdését sértette a beavatkozó azon magatartása, hogy a reaktívált szerződést elfogadta, a díjtételeket befogadta, viszont a baleset bekövetkeztekor már érvénytelennek tekintette a biztosítási szerződést.

A felperes és a beavatkozó fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben marasztalását indítványozta. Rámutattak, hogy a perbeli kötelező felelősségbiztosítási szerződések megkötésekor **"B"** nem a gépjármű üzembentartójának ügyvezetőjeként járt el. Ezért helyes az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy a káresemény bekövetkeztekor az alperes nem rendelkezett gépjármű felelősségbiztosítási szerződéssel.

A fellebbezés nem alapos.

Az ítélet tábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a megállapított tényállásból érdemben is helytálló jogkövetkeztetést levonva kötelezte az alperest a kártalanítási számla kezelője által kifizetett kártérítés megtérítésére.

A Ptk. 567. §. (3) bekezdése alapján a kötelező gépjármű felelősségbiztosítási szerződésekre - elsődlegesen - alkalmazandó, a perbeli káresemény bekövetkeztekor hatályban volt - a gépjármű üzemeltartójának kötelező felelősségbiztosításáról szóló 171/2000. (X.13.) Kormányrendelet (R) - 2. §. (1) bekezdése szerint minden magyarországi telephelyű gépjármű üzemeltartója köteles a biztosítóval a gépjármű üzemeltetése során okozott károk fedezetére felelősségbiztosítási szerződést kötni és a szerződést folyamatos díjfizetéssel hatályban tartani. A R 1. §. d.) pontja szerint a gépjármű kötelező felelősségbiztosítási jogviszonyban biztosított a gépjármű üzemeltartója és vezetője; míg a b.) pont szerint üzemeltartó a gépjármű tulajdonosa, vagy a telephely szerinti ország hatóságai által kibocsátott okiratba bejegyzett üzemeltartója.

A R 2. §. (1) bekezdése a gépjármű felelősségbiztosítási szerződés feltétlenül érvényesülő célja, a gépjárműnek üzemeltetése során okozott károk fedezése érdekében - jogszabályi kényszerrel - kötelezi a gépjármű üzemeltartóját a felelősségbiztosítás szerződés megkötésére. Az üzemeltartót terhelő szerződéskötési kötelezettségből a bírói gyakorlat (pl: BH 1995/710., BH 2000/58., BH 2000/59., Szegedi Ítéltábla Gf.III.30.034/2005/5.) azt a következtetést vonja le, hogy a felelősségbiztosítási szerződés megkötésére csak a gépjármű tulajdonosa, vagy üzemeltartója a jogosult, mivel a biztosítási érdek a tulajdonjoghoz, vagy az üzemeltartói minőséghez kötődik.

Nem hagyható azonban figyelmen kívül, hogy a R 2. §.(1) bekezdése csak az üzemeltartó szerződéskötési kötelezettségét határozza meg, a szerződéskötésre jogosultságról viszont nem rendelkezik. A rendelkezés hiányából viszont az is következhet, hogy a biztosítási érdekelt üzemeltartó javára harmadik személy a saját nevében is köthet gépjármű felelősségbiztosítási szerződést. A jogszabályban meghatározott biztosítási kötelezettség szempontjából ugyanis nem a szerződést kötő félnek, hanem a biztosított (R 1. §. d.) pont) személyének van jelentősége.

Jelen esetben viszont az alperes ügyvezetője, **"B"** nem a biztosítási érdekelt, üzemeltartó alperes javára kötött gépjármű felelősségbiztosítási szerződést a saját nevében 2000. július 15. és 2001. február 27. napján. Ugyanis ezeket - a felperesi beavatkozó által elfogadott - ajánlatokat az ügyvezető a maga javára tette meg, azokban magát szerződő félként, üzemeltartóként és tulajdonosként is feltüntetve. Az pedig a megismételt elsőfokú eljárás során már nem volt vitás, hogy az ajánlatokkal érintett ... forgalmi rendszámú gépjármű az ajánlatok megtételekor a perben nem álló **"A"** Rt. tulajdonában és az alperes üzemeltartásában állt. Így az üzemeltartói minőséggel nem rendelkező ügyvezető által megkötött gépjármű felelősségbiztosítási szerződések - biztosítási érdek hiányában - lehetetlen szolgáltatásra irányultak, így semmisek. (Ptk. 227. §. (2) bekezdés)

A biztosítási érdeket az alperes ügyvezetője javára az sem teremti meg, hogy az alperesi társaság tagja, üzletrészeinek részbeni tulajdonosa. Az alperes korlátolt felelősségű társaság ugyanis tagjaitól elkülönült, önálló és abszolút jogképeséggel rendelkező jogalany (a perbeli időszakban hatályos, a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXIV. törvény 2. §. (3) bekezdése), a társaság vagyona a tagok vagyonától elkülönül. Így abban az esetben,

amennyiben az alperes nem csupán üzembentartója, hanem tulajdonosa is lett volna a perbeli gépjárműnek, a társasági tag, ügyvezető akkor sem minősülne a gépjármű tulajdonosának; a társasági tagság tehát a biztosítási érdeket nem alapozza meg.

Mindezek miatt a baleset bekövetkeztekor az üzembentartó alperes érvényes gépjármű felelősségbiztosítási szerződéssel nem rendelkezett a ... forgalmi rendszámú gépjárműre, melyet nem érint az sem, hogy a beavatkozó azt megelőzően a biztosítási díjakat befogadta, és azt csak a baleset bekövetkezte után utalta vissza. Ezért a baleset folytán károsultak a R 9. §. (2) bekezdése alapján alappal érvényesítették kártérítési igényüket a kártalanítási számlát kezelő felperessel szemben. (BH 2006/48.) A felperes pedig a R 10. §. (6) bekezdése alapján alappal érvényesítette - valamennyi ráfordítására és költségére kiterjedő - megtérítési követelését a biztosítással nem rendelkező alperessel szemben.

A kártalanítási számlát kezelő felperes megtérítési kötelezettségének teljesítése alól az alperes nem mentesülhet a Ptk. alapelvi rendelkezésének (4. §. (4) bekezdés) beavatkozó általi megsértésére hivatkozással, mivel ez - az állított - beavatkozási magatartás nem tudható be a felperesnek, mivel a biztosítási ajánlat adatfelvételében a felperes semmilyen módon nem működött közre.

Ezért az ítélet a bíróság ítéletét a Pp. 253. §. (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezés eredményre nem vezetett, ezért az alperes a Pp. 78. §. (1) bekezdése és az It. 59. §. (1) bekezdése alapján viselni köteles a személyes illeték-feljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetéket. Köteles továbbá megfizetni a felperesnek és a beavatkozónak a másodfokú eljárásban felmerült - jogi képviselési munkadíjból álló - perköltségét. Ennek összegét az ítélet a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §. (2), (4)-(5) bekezdései alapján 120.000,-Ft-ban, valamint az ÁFA-val növelt 80.000,-Ft-ban határozta meg.

Győr, 2008. szeptember 30. napján

Dr. Zámbo Tamás sk.. Ferenczy Tamás sk.
a tanács elnöke előadó bíró

Dr. Maurer Ádám sk.
bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó: